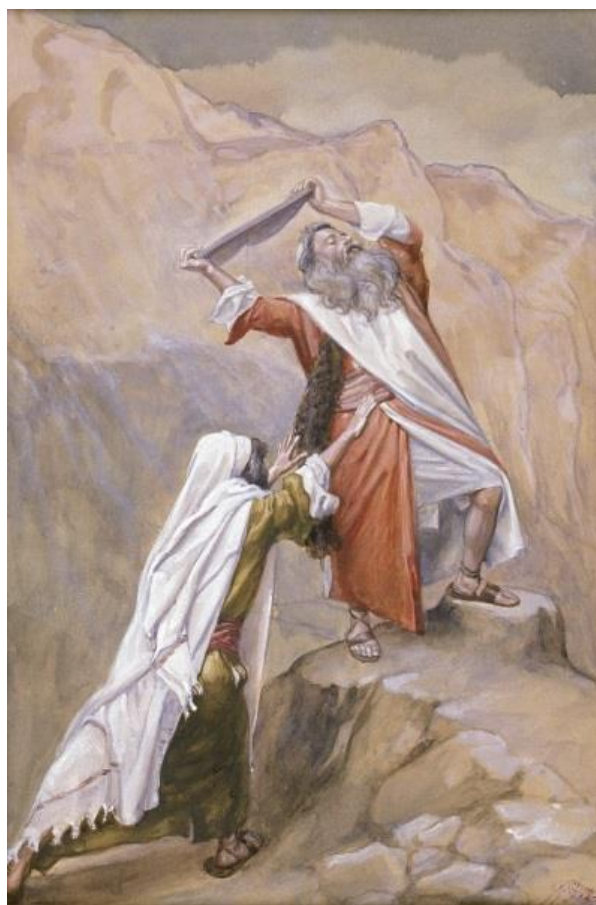

WHAT WAS THE SIN OF THE GOLDEN CALF?

MARCH 10, 2023
YU TORAH MITZION KOLLEL
כי תשא, Extended Care

ANALYZING THE PESUKIM

1. שמות פרק לב פסוקים א-ו

(1) When the people saw that Moshe delayed to come down from the mountain, the people gathered themselves together upon Aharon, and said to him, "Come, make us gods, which shall go before us; for this Moshe, the man who brought us up out of the land of Egypt, we don't know what has become of him." (2) Aharon said to them, "Take off the golden rings which are in the ears of your wives, of your sons, and of your daughters, and bring them to me." (3) All the people took off the golden rings which were in their ears, and brought them to Aharon. (4) He received what they handed him, and fashioned it with an engraving tool, and made it a molten calf; and they said, "These are your gods, Israel, which brought you up out of the land of Egypt." (5) When Aharon saw this, he built an altar before it; and Aharon made a proclamation, and said, "Tomorrow shall be a feast to Hashem." (6) They rose up early on the next day, and offered burnt offerings, and brought peace offerings; and the people sat down to eat and to drink, and rose up to play.

(א) וַיֵּרָא הָעָם כִּי־בָשַׁשׁ מֹשֶׁה לָרֶדֶת מִרְהַר וַיִּקְהַל הָעָם עַל־אַהֲרֹן וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו קוּם עֲשֵׂה־לָנוּ אֱלֹהִים אֲשֶׁר יֵלְכוּ לְפָנֵינוּ כִּי־זָה מֹשֶׁה הָאִישׁ אֲשֶׁר הֵעֵלָנוּ מִמִּצְרָיִם לֹא יָדַעְנוּ מַה־הָיָה לוֹ׃
 (ב) וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם אַהֲרֹן פְּרֹקוּ נְזָמֵי הַזָּהָב אֲשֶׁר בְּאָזְנֵי נְשֵׁיכֶם בְּנִיכֶם וּבְנֹתֵיכֶם וְהָבִיאוּ אֵלַי׃
 (ג) וַיִּתְּפְּרוּקוּ כָּל־הָעָם אֶת־נְזָמֵי הַזָּהָב אֲשֶׁר בְּאָזְנֵיהֶם וַיָּבִיאוּ אֶל־אַהֲרֹן׃
 (ד) וַיִּקַּח מִיָּדָם וַיִּצַר אֹתוֹ בַּחֲרֹט וַיַּעֲשֶׂהוּ עֵגֶל מִסַּכָּה וַיֹּאמְרוּ אֵלָה אֱלֹהֵינוּ יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר הֵעֵלֵנוּ מִמִּצְרָיִם׃
 (ה) וַיֵּרָא אַהֲרֹן וַיִּבֶן מִזְבֵּחַ לְפָנָיו וַיִּקְרָא אֶהָרֹן וַיֹּאמֶר חַג לִיקְוֹק מָחָר׃
 (ו) וַיִּשְׁלָכִימוּ מִמַּחֲרָת וַיַּעֲלוּ עֹלֹת וַיִּגְשׂוּ שְׁלָמִים וַיִּשָּׁב הָעָם לֶאֱכֹל וּשְׂתוֹ וַיִּקְמוּ לְצַחֵק׃

שיטת רש"י

2. רש"י שמות פרק לב פסוק א

כי בשש משה - כתרגומו, לשון איחור, וכן בשש רכבו, (שופטים ה כח), ויחילו עד בוש (שם ג כה) **כי כשעלה משה להר אמר להם לסוף ארבעים יום אני בא בתוך שש שעות.** כסבורים הם, שאותו יום שעלה מן המנין הוא, והוא אמר להם שלימים, ארבעים יום ולילו עמו, ויום עלייתו אין לילו עמו, שהרי בשבעה בסיון עלה, נמצא יום ארבעים בשבעה עשר בתמוז. **בששה עשר בא השטן וערבב את העולם והראה דמות חשך ואפילה וערבוביא לומר ודאי מת משה,** לכך בא ערבוביא לעולם. אמר להם מת משה, שכבר באו שש שעות ולא בא וכו', כדאיתא במסכת שבת (דף פט). ואי אפשר לומר שלא טעו אלא ביום המעונן בין קודם חצות בין לאחר חצות, שהרי לא ירד משה עד יום המחרת, שנאמר וישכימו ממחרת ויעלו עולות:

כי זה משה האיש - כמין דמות משה הראה להם השטן, שנושאים אותו באויר רקיע השמים:

3. רש"י שמות פרק לב פסוק א

אשר ילכו לפנינו - אלהות הרבה איוו להם:

אשר העלנו מארץ מצרים - והיה מורה לנו דרך, אשר נעלה בה, עתה צריכין אנו לאלהות, אשר ילכו לפנינו:

4. שמות פרק לב פסוק לא

(31) Moshe returned to Hashem and said, "Please, this people has sinned a great sin and have made for themselves a god of gold.

(לא) וַיָּשָׁב מֹשֶׁה אֶל־יְקֹוֹק וַיֹּאמֶר אֲנִי הֵטָא הָעָם הַזֶּה חֲטָאָה גְדֹלָה וַיַּעֲשׂוּ לָהֶם אֱלֹהִי זָהָב:

5. רש"י שמות פרק לב פסוק לא

אלהי זהב אתה הוא שגרמת להם, שהשפעת להם זהב וכל חפצם, מה יעשו שלא יחטאו. משל למלך שהיה מאכיל ומשקה את בנו ומקשטו ותולה לו כיס בצוארו ומעמידו בפתח בית זונות, מה יעשה הבן שלא יחטא:

6. רש"י שמות פרק לב פסוק ו

לצחק - יש במשמע הזה גלוי עריות, כמו שנאמר (בראשית לט יז) לצחק בי, ושפיכות דמים, כמו שנאמר (שמואל ב' ב ד) יקומו נא הנערים וישחקו לפנינו, אף כאן נהרג חור:

7. רש"י שמות פרק לב פסוק ד

עגל מסכה - כיון שהשליכו לכור, באו מכשפי ערב רב שעלו עמהם ממצרים ועשאוהו בכשפים ויש אומרים מיכה היה שם שיצא מתוך דמוסי בנין שנתמעך בו במצרים, והיה בידו שם, וטס שכתב בו משה עלה שור, עלה שור, להעלות ארונו של יוסף מתוך נילוס, והשליכו לתוך הכור ויצא העגל:

אלה אלהיך - ולא נאמר אלה אלהינו, מכאן שערב רב שעלו ממצרים, הם שנקהלו על אהרן, והם שעשאוהו, ואחר כך הטעו את ישראל אחריו:

8. שמות פרק לב פסוק ז

(7) Hashem spoke to Moshe, "Go, descend, for your people that you brought up from the land of Egypt have acted corruptly.

(ז) וַיִּדְבֹר יְקֹוֹק אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר
כִּי שַׁחַת עַמֶּךָ אֲשֶׁר הֵעַלִיתָ
מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם:

9. רש"י שמות פרק לב פסוק ז

שחת עמך - שחת העם לא נאמר אלא עמך, ערב רב שקבלת מעצמך וגיירתם ולא נמלכת בי, ואמרת טוב שידבקו גרים בשכינה, הם שחתו והשחיתו:

10. שמות פרק לב פסוק כ

(20) He took the calf that they made and burned it in fire, and ground it until it was fine. He scattered it on the surface of the water and gave to the Children of Israel to drink.

(כ) וַיִּלָּח אֶת־הָעֵגֶל אֲשֶׁר עָשׂוּ וַיִּשְׂרֹף
בְּאֵשׁ וַיִּטְחֵן עַד אֲשֶׁר־דָּק וַיִּזֶר עַל־פְּנֵי
הַמַּיִם וַיִּשְׁק אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:

11. רש"י שמות פרק לב פסוק כ

וישק את בני ישראל נתכוין לבדקן כסוטות. שלש מיתות נדונו שם אם יש עדים והתראה בסייף, כמשפט אנשי עיר הנדחת שהן מרובים, עדים בלא התראה במגפה, שנאמר (פסוק לה) ויגוף ה' את העם, לא עדים ולא התראה בהדרוקן, שבדקום המים וצבו בטניהם:

12. שמות פרק לב פסוק כח

(28) The Levites did according to the word of Moshe, and on that day there fell from the people about three thousand men.

(כח) וַיַּעֲשׂוּ בְנֵי־לֵוִי כְדַבַּר מֹשֶׁה וַיִּפֹּל מִן־הָעָם בַּיּוֹם הַהוּא כֶּשֶׁלֶשֶׁת אֲלָפֵי אִישׁ:

13. שמות פרק לב פסוק לה

(35) Hashem plagued the people for having made the calf that Aharon had made.

(לה) וַיִּנְגַף יְהוָה אֶת־הָעָם עַל אֲשֶׁר עָשׂוּ אֶת־הַעֲגֹל אֲשֶׁר עָשָׂה אַהֲרֹן:

14. שמות פרק לב פסוק לד

(34) And now, go lead the people to where I have spoken to you. Behold My angel will go before you; but on the day that I have a reckoning, I will reckon to them their sin.

(לד) וַעֲתָה לְדַל אֶת־הָעָם אֶל אֲשֶׁר־דִּבַּרְתִּי לְךָ הַיּוֹם מִלֶּאכְרֵי לְךָ לִפְנֵיךָ וּבַיּוֹם פְּקֹדֵי וּפְקֹדֹתַי עֲלֵהֶם חֲטָאתָם:

15. רש"י שמות פרק לב פסוק לד

וביום פקדי וגוי' - עתה שמעתי אליך מלכותם יחד, ותמיד תמיד כשאפקוד עליהם עונותיהם ופקדתי עליהם מעט מן העון הזה עם שאר העונות, ואין פורענות באה על ישראל שאין בה קצת מפרעון עון העגל:

שיטת הרמב"ן והבכור שור

16. רמב"ן שמות פרק לב פסוק א

(א) אשר ילכו לפנינו - אלוהות הרבה או להם. כי זה משה האיש אשר העלנו מארץ מצרים, והיה מורה לנו הדרך נעלה בה, לא ידענו מה היה לו, עתה צריכין לאלוהות הרבה אשר ילכו לפנינו. לשון רש"י. ואין לשונו מכוון. אבל הכתוב הזה הוא מפתח לדעת נכון ענין העגל ומחשבת עושו, כי בידוע שלא היו ישראל סבורים שמשה הוא האלהים, ושהוא בכחו עשה להם האותות והמופתים, ומה טעם שיאמרו כיון שהלך משה ממנו נעשה אלהים. ועוד, כי בפירוש אמרו אלהים אשר ילכו לפנינו, לא שיהיו נותנין להם חיים בעולם הזה או בעולם הבא. אבל היו מבקשין משה אחר, אמרו, משה שהורה לנו הדרך ממצרים ועד הנה, שהיו המסעים ע"פ ה' ביד משה (במדבר ט כג), הנה אבד ממנו. נעשה לנו משה אחר שיורה הדרך לפנינו ע"פ ה' בידו. וזה טעם הזכירם משה האיש אשר העלנו, לא האל אשר העלם, כי יצטרכו לאיש אלהים. וכן תוכל להבין זה מתשובת אהרן אל משה רבינו מה עשה לך העם הזה כי הבאת עליו חטאה גדולה (להלן פסוק כא), והיתה תשובתו ויאמרו לי קום עשה לנו אלהים וגוי, ואמר להם למי זהב התפרקו ויתנו לי ואשליכהו באש (להלן פסוקים כג כד). והנה אהרן מתנצל למשה ואמר לו אל יחר אף אדוני (להלן פסוק כב), והוא כמוסיף על חטאתו פשע, שאומר כי הם בקשו ממנו עבודה זרה ועשאה להם בידיו, ולמה לא יחר אפן, ומה חטאה גדולה מזו:

אבל הענין כמו שאמרתי, שלא בקשו העגל להיות להם לאל ממית ומחיה, וקבלו עבודת אלהות עליהם, אבל ירצו שיהיה להם במקום משה מורה דרכם. וזהו התנצלותו של אהרן, טען כי לא אמרו לי רק שאעשה להם אלהים אשר

ילכו לפנייהם במקומך אדני, שלא ידעו מה היה לך, ואם תשוב אם לא, ולכן הם היו צריכין למי שיורה להם דרכם כל זמן שלא תהיה אתה עמם, ואם אולי תשוב יעזבוהו וילכו אחריך כבראשונה. וכן היה הדבר, כי כיון שראו העם את משה מיד הניחו את העגל ובעטו בו שהניחו לו לשרפו ולזרות עפרו על פני המים, ולא היה מהם חולק עליו כלל. וכן תראה שלא הוכיחם, ולא אמר להם כלום, אבל בבואו במחנה וירא את העגל ומחולות מיד ברחו ממנו, והוא לקח העגל וישרוף אותו וישק אותו להם ולא מאנו כלל. ואלו היה להם לאלהים, אין דרך שיניח אדם מלכו ואלהיו לשרפת אש, הן ישרוף את תועבתם לעיניהם ולא יסקלוהו...

17. בכור שור שמות פרק לב פסוק א

כי בשש משה: מאחר לבא, כמו "מדוע בשש רכבו לבא". אמרו לא יבא עוד. עשה לנו אלהים: שופט ודיין, מנהיג, ודבר, כמו "נתתיך אלהים לפרעה", וכמו "עד האלהים יבא דבר שניהם". וחס ושלוש! לא נתכוונו לע"ז, ונתנית הטעם מוכיח, דקאמרי "כי זה משה האיש", אלמא דבמקום משה רצו להעמידו, ומה שאמר דוד "וימירו [את] כבודם בתבנית שור אוכל עשב", הכי קאמר: שהמירו כבודם, משה שעשה לו הקדוש ברוך הוא ניסים ונפלאות על ידו, בתבנית שור, וישתחו למסכה, לכבדה, ולא לשם עבודה זרה.

18. בכור שור שמות פרק לב פסוק ב

פרקו נזמי הזהב: אהרון לשם שמים נתכוון, חשב, אם אומר להם: כלב בן יפונה, או נחשון בן עמינדב, או אחד מן הגדולים יהיה לראש וימליכו אותו עליהם, כשיבא משה לא ירצה לירד מגדולתו, וירבה קטטה ותגר ביניהם, וישפכו דמים ונפשות על זאת. ואם אומר להם לא אעשה לכם ראש, יתנו הם מעצמם ראש ותרב הקטטה, ואם אומר אני אהיה לכם ראש, יקשה בעיני משה. אעסיקם בדברים עד שיבא משה, ואעשה להם דבר שאין בו ממשות, וכשיבא משה יתבטל מאליו. וכן עשה, וכן אמר להם: "התפרקו נזמי הזהב אשר באזני נשיכם", איני חפץ באחר, נתכוון שמא יעכבו הנשים על ידם, ובתוך כך יבא משה.

19. בכור שור שמות פרק לב פסוק ה

וירא אהרון: שטעו, אמר: מתיירא אני שמא ישימו לב לאמר "מה יושיענו זה" וישימו להם ראש, לפיכך בנה מזבח להטעותם, עד שיבא משה. חג לה' מחר: כלומר: למחר נעמידנו על הממלכה, ונעשה חג לשמים, על שנתן לנו מנהיג ואיחרם עד המחרת.

20. בכור שור שמות פרק לב פסוק ו

ויעלו עולות: לשמים בשבילו, כמו שמצינו בשאול כשנתחדשה לו המלוכה, "ויזבחו שם זבחים שלמים לפני ה' וישמח שם שאול", וכן בכאן לא נתכוונו אלא לשמים, והשתחו לו לכבוד ולא לאלהות.

21. בכור שור שמות פרק לב פסוק ח

סרו מהר: עלובה כלה שזינתה בתוך חופתה. עדיין לא עברו ארבעים יום שהזהרתי בהם, והם עשו מנהיג במקומך, וגם עברו על אשר אמרתי להם: "לא תעשה לך פסל וכל תמונה", אפילו לשמים, כמו שפיי' ב'וישמע יתרו', "לא תשתחוה להם ולא תעבדם", והם השתחו ועבדו. ואעפ"י שלא כווננו לע"ז, עברו על מצותי ומרדו בך.

22. שמות פרק לב פסוק י

(10) And now, let Me be, and let My anger burn against them, and I will finish them off; and I will make you into a great nation."

וְעַתָּה הִנֵּיחָה לִי וְיִחַרְאֲפֵי בָהֶם
וְאֶכְלָם וְאֶעֱשֶׂה אוֹתְךָ לְגוֹי גָּדוֹל:

23. בכור שור שמות פרק לב פסוק י

[ועתה] הניחה לי: פתח לו פתח להתפלל, שלא כיון הקדוש ברוך הוא אלא שיפחדו כשישמעו דבר זה ויוסרו. וגם נראה לפי שעשו אדון אחר במקום משה, אמר לו לכבודו "הניחה לי", כלומר: אם אתה רוצה אני אנקום אותך מהם, ועמד משה והתפלל.

24. בכור שור שמות פרק לב פסוק לה

(לה) ויגוף ה' את העם: שמותו על פי הדבר מהם שלשת אלפים על שעשו את העגל אשר עשה אהרון: כלומר: אהרון חשב להציל אתכם מן ההריגה, שלא רצה שיעשו ראש שלא תרבה קטטה ומלחמה ביניהם, ועתה נהרגו על מה שעשה.

25. שמות פרק לג פסוק ז

(7) And Moshe would take the tent and pitch it outside of the camp, far from the camp, and he called it the Tent of Meeting, and all who sought Hashem would go to the Tent of Meeting that was outside the camp.

(ז) וּמֹשֶׁה יָקַח אֶת־הָאֹהֶל וַנִּטְהֵלּוּ מִחוּץ לַמַּחֲנֶה הַרְחֵק מִן־הַמַּחֲנֶה וַקָּרָא לוֹ אֹהֶל מוֹעֵד וְהָיָה כְּלִמְבַקֵּשׁ יְקֹוֹק יֵצֵא אֶל־אֹהֶל מוֹעֵד אֲשֶׁר מִחוּץ לַמַּחֲנֶה:

26. בכור שור שמות פרק לג פסוק ז

ומשה יקח את האהל: לפי שמרדו בו, ורצו להעמיד ראש אחר, פירש מהם, וגם שאמר הקדוש ברוך הוא שלא ישרה שכנתו ביניהם, לא היה רוצה לעמוד במקום שאין השכינה שורה, והרוצה לדרוש משפט או שום דבר יצא לשם.

27. שמות פרק לד פסוק ל

(30) Aharon and all of the Children of Israel saw Moshe, and behold the skin of his face had become radiant, and they feared to approach him.

(ל) וַיֵּרָא אֶהָרֹן וְכָל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת־מֹשֶׁה וְהָיָה קָהָר עוֹר פָּנָיו וַיִּירָאוּ מִגִּשְׁתׁ אֵלָיו:

28. בכור שור שמות פרק לד פסוק ל

...וגם יש לומר לפי שרצו להעמיד ראש אחר במקום משה, הראה להם הקדוש ברוך הוא שהוא מלא מזיו שכנה, ואין להעמיד אחר במקומו, אלא על פי השכינה, שאין לו תמורה.

שיטת הכוזרי

29. ספר הכוזרי מאמר א: צב-צד

(92) Al Khazari: Take care, O Rabbi, lest too great indulgence in the description of the superiority of thy people make thee not unbearable, causing thee to overlook what is known of their

צב. אמר הכוזרי: הזהר החבר שלא תטה בספור שבחי עמך ותעזוב מה שנתפרסם ממרים עם אלה

disobedience in spite of the revelation. I have heard that in the midst of it they made a calf and worshipped it. (93) The Rabbi: A sin which was reckoned all the heavier on account of their greatness. Great is he whose sins are counted. (94) Al Khazari: This is what makes thee tedious and makes thee appear partial to thy people. What sin could be greater than this, and what deed could have exceeded this?

המעמדות, כי שמעתי שבתוך זה עשו עגל ועבדוהו מבלתי האלהים. צג. אמר החבר: חטא שהגדילוהו עליהם לגדולתם, והגדול מי שחטאיו ספורים: צד. אמר הכוזרי: וזה מנטותך ועזרך לעמך, ואי זה עון גדול מזה, ואי זה מעשה ישאר אחר זה:

30. ספר הכוזרי מאמר א אות צו

(97) The Rabbi: All nations were given to idolatry at that time. Even had they been philosophers, discoursing on the unity and government of God, they would have been unable to dispense with images, and would have taught the masses that a divine influence hovered over this image which was distinguished by some miraculous feature. Some of them ascribed this to God, even as we to-day treat some particular spots with reverence, going so far as to believe ourselves blessed by their dust and stones. Others ascribed it to the spiritual influence of some star or constellation, or of a talisman, or to other things of that kind. The people did not pay so much attention to a single law as to a tangible image in which they believed. The Israelites had been promised that something visible would descend on them from God which they could follow, as they followed the pillars of cloud and fire when they departed from Egypt. This they pointed out, and turned to it, praising it, and worshipping God in its presence. Thus they also turned towards the cloud which hovered over Moses while God spake with him; they remained standing and adoring God opposite to it. Now when the people had heard the proclamation of the Ten Commandments, and Moses had ascended the mount in order to receive the inscribed tables which he was to bring down to them, and then make an ark which was to be the point towards which they should direct their gaze during their devotions, they waited for his return clad in the same apparel in which they had witnessed the drama on Sinai, without removing their jewels or changing their clothes, remaining just as he left them, expecting every moment to see him return. He, however, tarried forty days, although he had not provided himself with food, having only left them with the intention of returning the same day. An evil spirit overpowered a portion of the people, and they began to divide into parties and factions. Many views and opinions were expressed, till at last some decided to do like the other

צו. אמר החבר: כי האומות כלם בזמן ההוא היו עובדים צורות, ואלו היו הפילוסופים מביאים מופת על היחוד ועל האלהות לא היו עומדים מבלי צורה שמכוונים אליה ואומרים להמונם, כי הצורה הזאת ידבק בה ענין אלהי וכי היא מיוחדת בדבר מופלא נכרי. ומהם מי שמיחס זה אל האלהים, כאשר אנחנו עושים היום במקומות המכובדים אצלנו, עד שאנו מתברכים בהם ובעפרם ואבניהם, ומהם מי שמיחס אותו אל רוחניות כוכב מן הכוכבים או חיל מן החיילים או מערכת מזל וזולת זה, ולא היו מסכימים ההמון על תורה אחת אלא בצורה מורגשה שמכוונים אליה. והיו בני ישראל מצפים למה שייעד אותם משה שיוריד להם ענין מאת ה' שיראו אותו ויקבילוהו כאשר היו מקבילים עמוד הענן ועמוד האש בצאתם ממצרים, אשר היו מביטים אליו ומקבילים ומגדלים אותו ומשתחווים נכחו לאלהים. וכן היו מקבילים עמוד הענן אשר היה יורד על משה בדבר אתו האלהים והיו עומדים בני ישראל ומשתחווים נכחו לאלהים. וכאשר שמעו העם דברי עשרת הדברים ועלה משה אל ההר להוריד להם הלוחות כתובים ולעשות להם ארון להיות להם דבר נראה שיכוננו נגדו, שבו הברית לאלהים והבריאה הרבונית, ר"ל הלוחות, זולת מה שדבק בארון מהענן והכבוד ומה שנראה בעבורו מהמופתים, ונשארו העם מצפים לרדת משה והם על עינים לא שנו תארם ועדים ובגדיהם, אשר עמדו בהם יום מעמד הר סיני אך נשארו בתכונתם ממתנינים למשה לעתים, ובושש מהם ארבעים יום והוא לא לקח צידה ולא נפרד מהם אלא על

nations, and seek an object in which they could have faith, without, however, prejudicing the supremacy of Him who had brought them out of Egypt. On the contrary, this was to be something to which they could point when relating the wonders of God, as the Philistines did with the ark when they said that God dwelt within it. We do the same with the sky and every other object concerning which we know that it is set in motion by the divine will exclusively, and not by any accident or desire of man or nature. Their sin consisted in the manufacture of an image of a forbidden thing, and in attributing divine power to a creation of their own, something chosen by themselves without the guidance of God. Some excuse may be found for them in the dissension which had broken out among them, and in the fact that out of six hundred thousand souls the number of those who worshipped the calf was below three thousand. For those of higher station who assisted in making it an excuse might be found in the fact that they wished to clearly separate the disobedient from the pious, in order to slay those who would worship the calf. On the other hand, they sinned in causing what was only a sin of intention to become a sin in deed. This sin was not on a par with an entire lapse from all obedience to Him who had led them out of Egypt, as only one of His commands was violated by them. God had forbidden images, and in spite of this they made one. They should have waited and not have assumed power, have arranged a place of worship, an altar, and sacrifices. This had been done by the advice of the astrologers and magicians among them, who were of opinion that their actions based on their ideas would be more correct than the true ones. They resembled the fool of whom we spoke, who entered the surgery of a physician and dealt out death instead of healing to those who came there. At the same time the people did not intend to give up their allegiance to God. On the contrary, they were, in theory, more zealous in their devotion. They therefore approached Aaron, and he, desiring to make their plan public, assisted them in their undertaking. For this reason he is to be blamed for changing their theoretical disobedience into a reality. The whole affair is repulsive to us, because in this age the majority of nations have abandoned the worship of images. It appeared less objectionable at that time, because all nations were then idolators. Had their sin consisted in constructing a house of worship of their own, and making a place of prayer, offering and veneration, the matter would not have been so grave, because nowadays we also build our houses of

מנת שישוב לימו, אז גברה המחשבה הרעה על קצת ההמון ההוא הגדול והתחילו המון העם להחלק מחלקות ומרבים העצות והמחשבות עד שנצטרכו מהם אנשים לבקש נעבד מורגש יכוננו נגדו כשאר האומות, מבלי שיכחשו באלהות מוציאם ממצרים אבל שיהיה מונח להם להקביל אליו, כשיספרו נפלאות אלהיהם, כאשר עשו הפלשתים בארון שאמרו כי האלהים שם, וכאשר אנחנו עושים בשמים ובכל דבר שאנו יודעים שתנועתו אמנם היא בחפץ האלהים מבלי מקרה ולא רצון אדם ולא טבע. **וחטאתם היה בציור אשר נאסר עליהם ושיחסו ענין אלהי אל מה שעשו בידם ורצונם מבלי מצות האלהים. ויש להם התנצלות במה שקדם מהמחלוקת ביניהם, ולא הגיעו עובדיו אל שלשת אלפי איש מכלל שש מאות אלף שהיו. אבל התנצלות הגדולים שסייעו בעשותו היה בעבור שיראה הממרה מהמאמין כדי להרוג הממרה העובד אותו, ונחשב להם לעון מפני שהוציאו המרי מן הכח והמצפון אל גבול המעשה, ולא היה העון ההוא יציאה מכלל עבודת מוציאם ממצרים אך היה מרי לקצת מצותיו כי הוא יתברך הזהיר מן הצורות, והם עשו צורה, והיה להם להמתין, שלא יקבעו לעצמם דבר שיקבילוהו וימשכו אחריו ומזבח וקרבתות. וזה היה מעצת מי שהיה ביניהם מן החושים והאצטגנינים, חשבו שיהיו פעולותם הסבריות קרובות מן המעשים האמתיים, והיה ענינם בזה כענין הכסיל, אשר זכרנו, שנכנס בחנות הרופא והמית האנשים, אשר היו מועילים ברפואות ההם קודם לכן, עם שלא היתה כונת העם לצאת מעבודת האלהים, אך היו חושבים שהם משתדלים בעבודה, ועל כן באו אל אהרן, ואהרן חפץ לגלות מצפונם, ועל כן סייע בעשותו ונאשם בהוצאתו מרים מן הכח אל המעשה. **והדבר ההוא הוא מרוחק ומגונה אצלנו, מפני שאין בזמן הזה צורות נעבדות ברוב האומות,** והיה קל בזמן ההוא, מפני שהיו עושים כל האומות צורות לעבוד אותם, ואלו היתה חטאתם שעשו בית ברצונם לעבודה, לכוון אליו ולהקריב בו הקרבתות, ולכבדו לא היה דבר גדול בעינינו, מפני מה שאנחנו נוהגים בו**

worship, hold them in great respect, and seek blessing through their means. We even say that God dwells in them, and that they are surrounded by angels. If this were not essential for the gathering of our community, it would be as unknown as it was at the time of the kings, when the people were forbidden to erect places of worship, called heights. The pious kings destroyed them, lest they be venerated beside the house chosen by God in which He was to be worshipped according to His own ordinances. There was nothing strange in the form of the cherubim made by His command. In spite of these things, those who worshipped the calf were punished on the same day, and three thousand out of six hundred thousand were slain. The Manna, however, did not cease falling for their maintenance, nor the cloud to give them shade, nor the pillar of fire to guide them. Prophecy continued spreading and increasing among them, and nothing that had been granted was taken from them, except the two tables, which Moses broke. But then he pleaded for their restoration; they were restored, and the sin was forgiven.

היום, מעשות בתים בבחירתנו וגדלנו להם והתברכנו בהם, ואפשר שנאמר שהשכינה חלה בהם ומלאכים חונים סביבותיהם, ולולא הצורך להתחברות קהלנו, היה הדבר הזה נכרי, כאשר היה בימי המלכים, שהיו מוחים באנשים משתדלים, שהיו עושים בתים לעבודה, היו נקראים במות, והיו חסידי המלכים הורסין אותם, כדי שלא יגדלו זולתי הבית אשר בחר בו האלהים והתכונה אשר צוה בה. ולא היה דבר נכרי בצורות, אשר צוה הוא בהם מהכרובים. ועם כל זה נענשו האנשים אשר עבדו העגל ביום ההוא והרגום, והיה מספר כלם שלשת אלפי איש מכלל שש מאות אלף, ולא פסק המן לרדת למזונם, והענן לסוכך עליהם ועמוד האש להנחותם, והנבואה מתמדת ונוספת ביניהם, ולא נעדר מהם דבר מכל אשר נתן להם זולת שתי הלוחות, אשר שברם משה, והתפלל להשיבם והושבו להם וכופר להם העון ההוא.